

INOVACE V MALÝCH A STŘEDNÍCH ČESKÝCH FIRMÁCH

Závěrečná zpráva

Červenec 2018

© 2018 Ipsos. All rights reserved. Contains Ipsos' Confidential and Proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos.

AMSP ČR sdružuje na otevřené, nepolitické platformě malé a střední podniky a živnostníky i jejich organizace z celé České republiky. Kromě návrhů legislativy se zabývá také tématy jako je export, inovace, financování či vzdělávání.

Ve spolupráci se svými partnery AMSP ČR průběžně realizuje projekty cílené na aktuální otázky ve své oblasti působení, podporované výzkumy trhu.

Hlavním cílem výzkumu bylo **zmapovat přístup českých malých a středních firem k inovacím a digitálnímu podnikání.**

**Metoda
výzkumu**

**CATI telefonické dotazování
ve dnech 9.7.-20.7.2018**

**Cílová
skupina**

**Majitelé, jednatelé, nebo ředitelé malých a středních
podniků od 5 do 250 zaměstnanců.**

**Velikost
vzorku**

401 firem

**Výzkumný
nástroj**

Strukturovaný dotazník o délce do 10 minut

Shrnutí výsledků

Hlavní závěry

8 z 10 firem považuje inovace za důležité, 3 z 10 dokonce za velmi důležité. Procesní a produktové jsou nejčastější typy implementovaných inovací.

Nejčastější využívanou inspirací pro inovace jsou **odborná literatura a internet, konkurence, a veletrhy/výstavy**.

Investice do inovací ve firmách v posledních 5 letech mírně vzrostly, což souvisí s ekonomickým klimatem, které přeje investicím do této oblasti.

Kromě vlastních zdrojů firmy pro financování inovací využívají často také státní **podporu nebo bankovní úvěry**.

Průmysl 4.0 se dotýká 4 firem z 10. Inovace v této oblasti většinou firmy implementují svépomocí. Část firem (typicky větší firmy) se často obrací na poradenské subjekty.

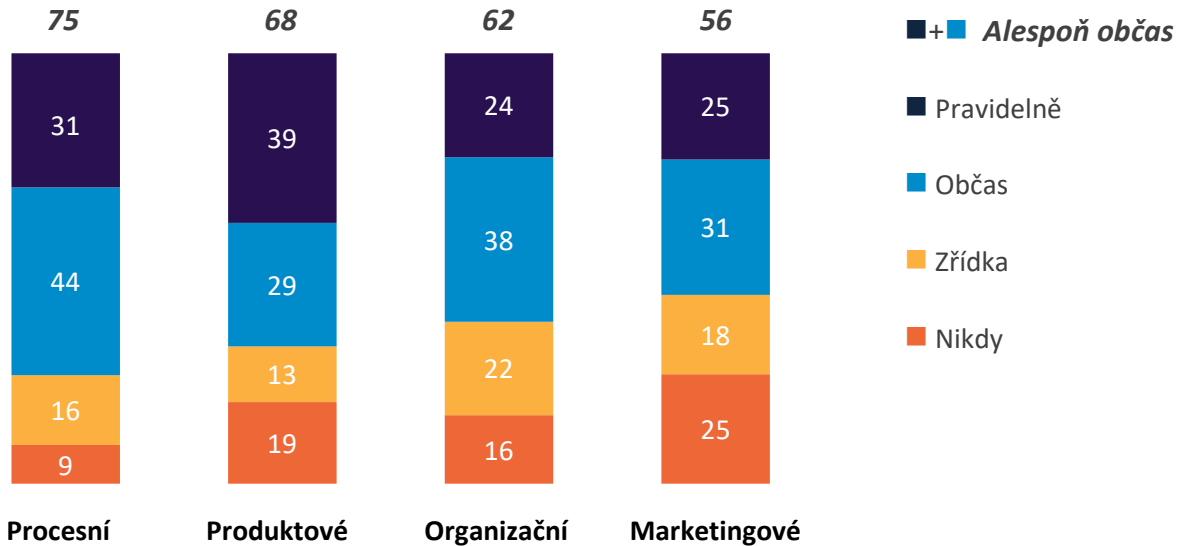

Výsledky v detailu

Více než 2/3 firem zavádějí alespoň občas procesní a produktové inovace.

Zavádění různých typů inovací %

Produktové inovace jsou charakterističtější pro pobočky mezinárodních firem, naopak atypické pro státní firmy.

Q1_1. Zavádíte ve vaší firmě některé z následujících typů inovací a jak často?
n=401

Komentář AMSP ČR:
Je zřejmé, že většina firem si uvědomuje, že bez trvalých změn v provozních nebo produktových aktivitách nepřežijí. Zajímavé je, že téměř 40 % podnikatelů se hlásí k produktovým, tedy finančně náročným inovacím, spojených s vývojem nových výrobků příp. nabídkou nových služeb.

Příklady inovací, které firmy zavádějí:

„Hlavně organizační změny ve firmě - míra způsobu fungování skladu, využívání čárových kódů, důraz na webovou komunikaci a webový prodej.“

„Potravinářské výrobky s nižším cukrem, případně bezlepkové výrobky.“

„Inovace ve výrobě, modernější linky, rozšíření stávajícího provozu a nové výrobky.“

„Úsporné inovace, zavádění produktů, které jsou šetrné k životnímu prostředí, modernizace strojů, designu.“

„Nabídku pro zákazníky, máme showroom. Děláme workshopy podle tématu. Zákazníci jsou pozváni adresně.“

„Inovace ve spolupráci s projektanty know-how-nový způsob čištění vody, odstraňování železa z pitné vody, nové technologie v úpravě vody“

Firmy typicky svými inovacemi cílí na zvýšení tržeb nebo přidané hodnoty, obzvláště výrazné je to u firem nad 100 zaměstnanců.

Promítání výsledků produktových inovací do zhodnocení firmy %

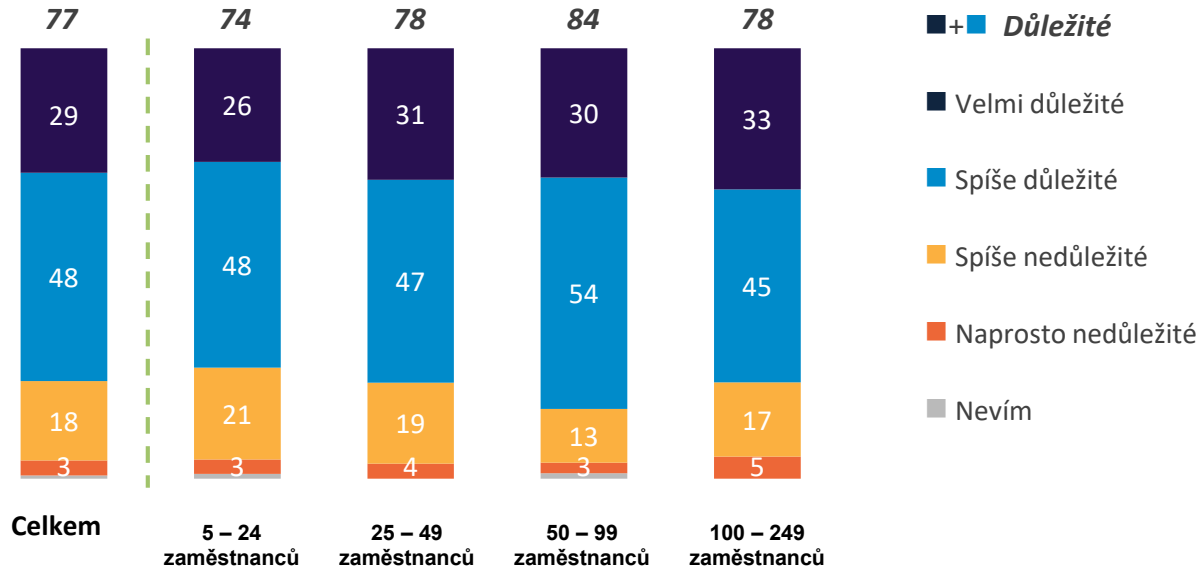
	Počet	Počet zaměstnanců			
		5 – 24	25 – 49	50 – 99	100 – 249
Užité vzory nebo patenty, zanesené do majetku společnosti	4	4	4	4	7
Postačí zlepšení konkurenceschopnosti, ale bez zvýšení majetku společnosti	31	39	25	29	19
Cílíme na zvýšení tržeb nebo přidané hodnoty	51	46	55	50	62
Ani jedno z uvedeného	14	12	16	18	12

Komentář AMSP ČR:
 Zde je podstatný rozdíl mezi našimi a zahraničními podniky. Inovace s cílem zvýšit hodnotu majetku firmy a tím i celkovou hodnotu společnosti u nás není na rozdíl od jiných zemí primárním důvodem inovací. To je dáno investičním prostředím, v rámci kterého není latentní poptávka po zvyšování hodnoty firem. Ty se potom soustředí spíše na dosažení obratu a přidané hodnoty.

Q2a. Jak promítáte výsledky produktových inovací do zhodnocení firmy?
 n=401/178/85/80/58

3 ze 4 firem považují inovace za důležité, 3 z 10 dokonce za velmi důležité.

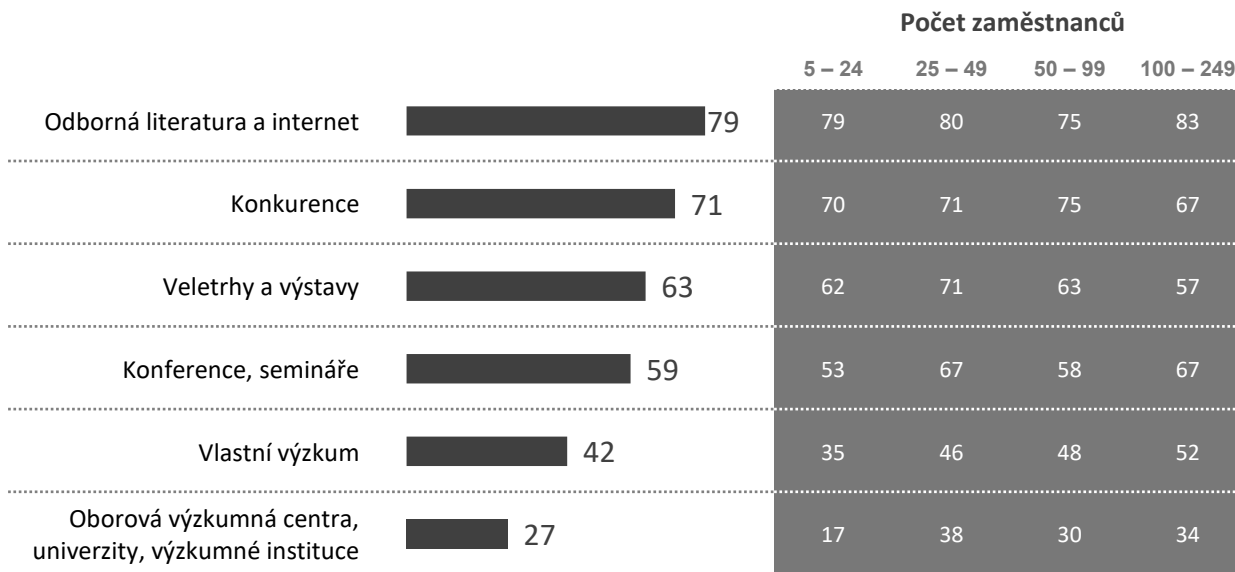
Důležitost inovací pro firmu %

Q4. Jak důležité jsou pro vaši firmu inovace?
n=401/178/85/80/58

Firmy často hledají inspiraci pro inovace v odborné literatuře, na internetu, u konkurence nebo na veletrzích a výstavách.

Kde firmy hledají inspiraci pro inovace? %

Veletrhy a výstavy jsou typickým zdrojem informací pro české pobočky mezinárodních firem.

Q6. Kde hledáte inspiraci pro inovace?
n=401/178/85/80/58

Firmy investují do inovací průměrně 10 % obratu, což je o něco více než před pěti lety.

Kolik % z obratu firmy investují do inovací? průměr

Počet zaměstnanců			
5 – 24	25 – 49	50 – 99	100 – 249
9,7	9,9	10,7	10,6

Před pěti lety byl průměrný podíl obratu investovaný do inovací o 2 procentní body nižší.

Komentář AMSP ČR:
Vzrůstající podíl investic do inovací ve vztahu k obratu až nad hranici 10 % řadí naše firmy s ohledem na objem investic k evropské špičce.

Financování investic %

Většinou sami

Zhruba polovinu sami

Většinu z jiných zdrojů

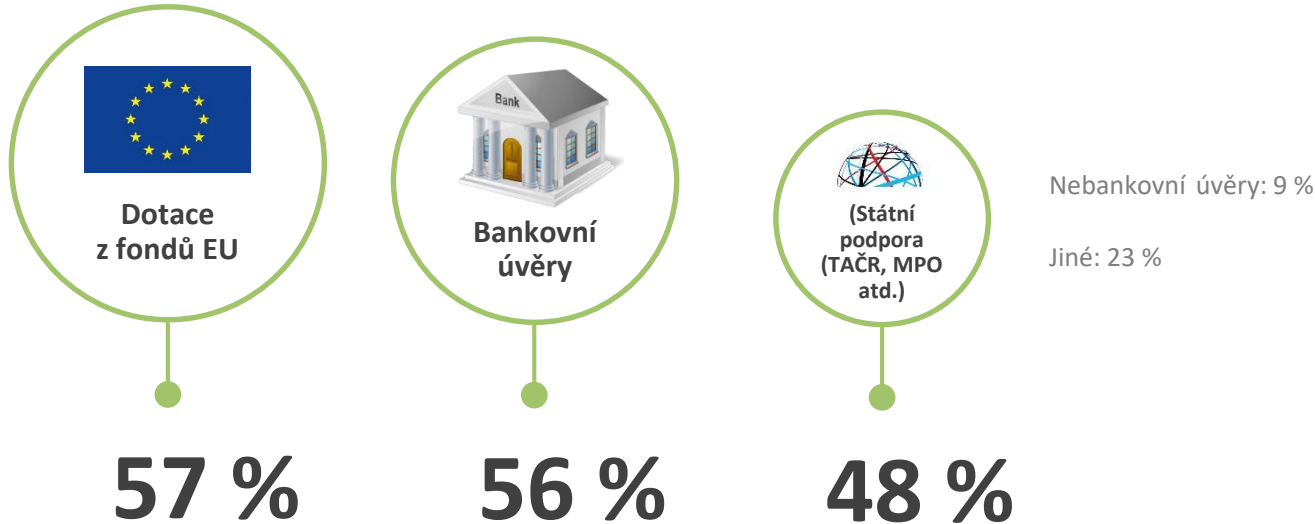

Q7. Kolik procent z vašeho obratu investujete do inovací? n=401/178/85/80/58

Q8. Jak jsou vaše inovace (investice do inovací) financovány? N=389 (pouze firmy alespoň částečně inovující)

3 ze 4 firem považují inovace za důležité, 3 z 10 dokonce za velmi důležité.

Využívané zdroje pro financování inovací %, báze firmy nefinancující inovace většinou svépomocí

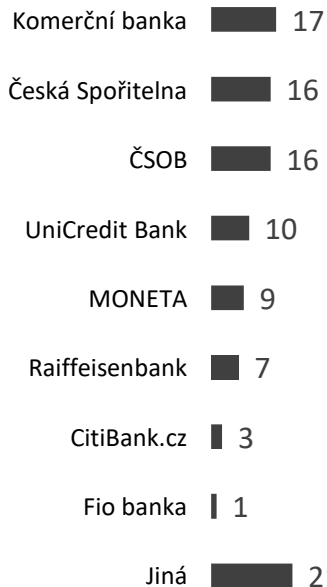

Komentář AMSP ČR:
Potvrzuje se dlouhodobý trend, kdy více jak polovina firem investuje do inovací prostřednictvím evropských fondů. To se může stát v době, kdy se budou evropské dotace redukovat, pro naše firmy i celou ekonomiku velmi nebezpečné.

Q9. Z jakých jiných zdrojů financujete vaše inovace?
n=124

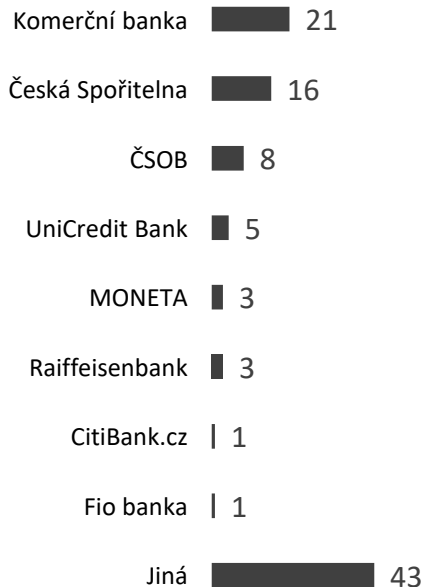
Nejvíce využívanou i preferovanou bankou pro financování investic je Komerční banka, následovaná Českou Spořitelnou.

Banka využívaná pro financování investic %

V 79 % případů jde o hlavní banku společnosti

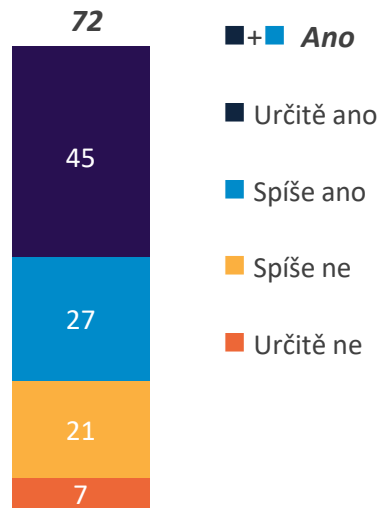
Banka, kterou by firmy aktuálně preferovaly v případě potřeby úvěru na inovace % , báze firmy nevyužívající banky

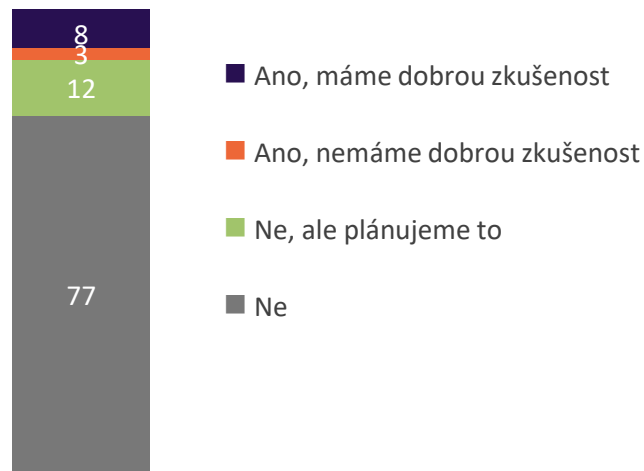
Q10. Jakou banku pro financování inovací využíváte? Q10a. Je to zároveň hlavní banka, kterou Vaše firma využívá? n=70 (firmy využívající bankovní podpory pro inovace)
Q11. Pokud by vaše firma potřebovala úvěr na inovace, kterou banku byste pro financování inovací preferovali? n=331

Inovující firmy spoléhající se na dotace by investovaly do inovací většinou i v případě nečerpání těchto dotací.

Investovaly by do inovací firmy i v případě nečerpání dotací?
%, báze firmy čerpající dotace

Uplatňovaly firmy odpočet na vlastní výzkum?
%

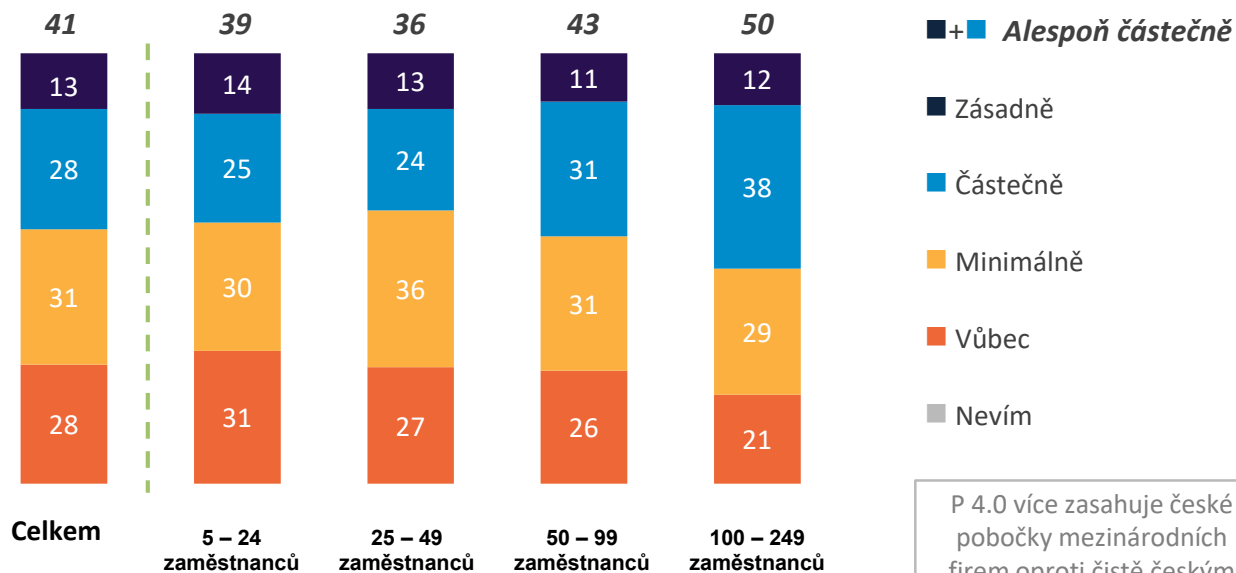
Komentář AMSP ČR:
Daňový odpočet na výzkum by se měl stát pro inovativní firmy v budoucnu klíčovým nástrojem podpory. Je patrné, že mnohé firmy o tomto nástroji podpory neví, příp. upřednostňují přímé dotace.

Q12. Investovali byste do inovací i bez toho, aniž byste čerpali dotační tituly? n=86 (firmy čerpající dotace)

Q13. Uplatňujete nebo uplatňovali jste daňové odpočty na vlastní výzkum a vývoj? n=389 (firmy alespoň částečně investující do inovací)

4 z 10 firem se alespoň částečně dotýká problematika P 4.0.

Jakým způsobem se firem dotýká P 4.0? %

P 4.0 více zasahuje české pobočky mezinárodních firem oproti čistě českým firmám.

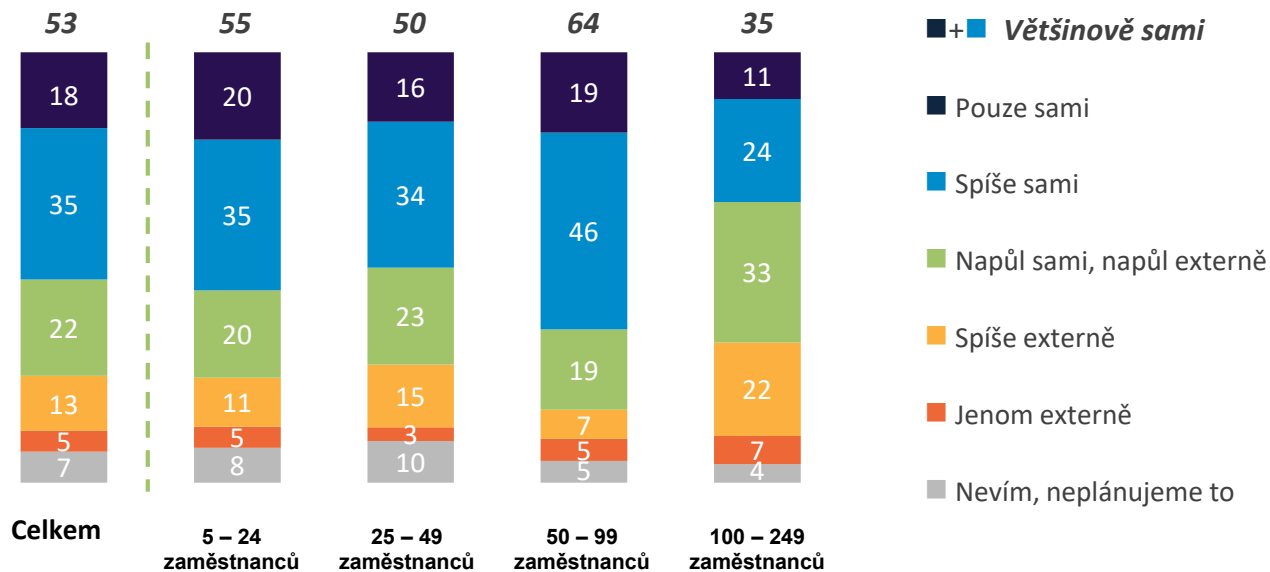
Komentář AMSP ČR:
Je vidět, že firmy provázané s cizím kapitálem nebo větší subjekty jsou technologiemi na bázi 4.0 dotčeny více, neboť jsou přirozenou součástí mezinárodních dodavatelsko-odběratelských řetězců, které vyžadují zapojení do nákupů a prodejů prostřednictvím nástrojů 4.0.

P1. Jakým způsobem se vaší firmy dotýká nová vlna digitalizace a automatizace označovaná jako čtvrtá průmyslová revoluce či P (Práce/Průmysl/Podnikání) 4.0?
n=401/178/85/80/58

Především svépomocí budou inovace v oblasti P 4.0 implementovat hlavně firmy s velikostí pod 100 zaměstnanců.

Jakým způsobem budou firmy inovace v oblasti P 4.0 implementovat?
%, firmy, kterých se alespoň nějakým způsobem dotýká oblast P 4.0

Komentář AMSP ČR:
Menší firmy spoléhají spíše na intuitivní zavádění nástrojů 4.0, vycházejí z toho, že tak jako nástup výpočetní techniky zvládly vlastními silami, podobně proběhne i implementace na aplikace, vzdálenou správu dat a internet věcí.

P2. Jakým způsobem budete inovace v oblasti P 4.0 implementovat?
n=290/123/62/59/46

Firmy využívající externí pomoc se při implementaci inovací často obrací na poradenské společnosti nebo klastry firem z oboru.

Využití výpomoci při implementaci inovací
%, báze firmy které alespoň částečně implementují inovace externě

Využívání poradenských firem roste s velikostí firmy (počtem zaměstnanců).

52 %

49 %

39 %

Systemový integrátor: 21 %
Výzkumný ústav: 19 %

P3. Jaké externí možnosti pro implementaci využijete?
n=218

Plánované/realizované inovace v oblasti P 4.0 se týkají hlavně digitalizace vztahů se státem/zaměstnanci nebo vzdálené správy dat.

Plánované/realizované inovace %, firmy, kterých se alespoň nějakým způsobem dotýká oblast P 4.0

	%	Počet zaměstnanců			
		5 – 24	25 – 49	50 – 99	100 – 249
Digitalizace vztahů se státem	67	67	76	75	48
Vzdálená správa dat (cloudy apod.)	65	58	68	80	61
Digitalizace vztahů se zaměstnanci	63	54	66	75	67
Komunikace s partnery a zákazníky na bázi chytrých (SMART) řešení	52	46	63	56	50
Využívání nových zařízení (drony, 3D tiskárny, smart přístroje)	41	34	45	47	46
Digitalizace výroby (simulace výroby v digi prostředí)	26	16	39	22	37
Robotizace (nahrazení zaměstnanců)	21	11	26	19	46

Komentář AMSP ČR:
Je patrné, že firmy chápou přechod na 4.0 ekonomiku jako vyšší míru elektronické komunikace s klíčovými stakeholdery – státem, zaměstnanci, zákazníky, dodavateli.

Robotizace je typičtější pro české pobočky mezinárodních firem oproti čistě českým firmám.

P4. Jaké změny v oblasti P 4.0 jste zavedli nebo budete zavádět?
n=401/178/85/80/58

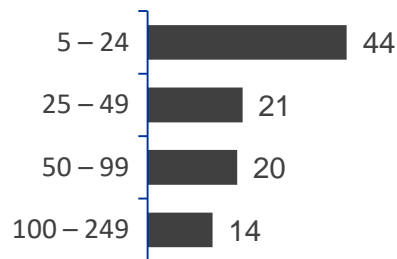
Příloha: Struktura vzorku

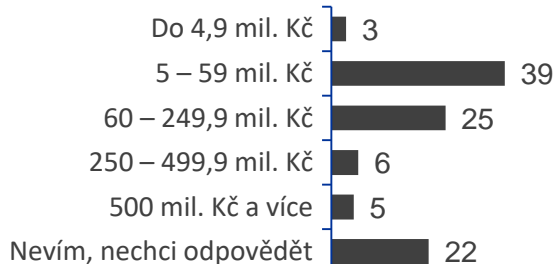
Struktura vzorku

v %

Počet zaměstnanců

Obrat

n=401

Obor

Zpracovatelský průmysl	13
Velkoobchod a maloobchod	11
Stavebnictví	7
Zdravotní a sociální péče	5
Zemědělství, lesnictví a rybářství	5
Vzdělávání	5
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	5
Ubytování, stravování a pohostinství	4
Informační a komunikační činnosti	3
Kulturní, zábavní a rekreační činnost	2
Doprava a skladování	1
Profesní, vědecké a technické činnosti	1
Veřejná správa a obrana	1
Zásobování vodou a související činnosti	1
Peněžnictví a pojišťovnictví	1
Administrativní a podpůrné činnosti	1
Činnosti v oblasti nemovitostí	1
Ostatní činnosti	30

